

## ТВОРЧИСТЬ МОЛОДІ ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

аспірант, Петіна Олександра Миколаївна

Кіровоградський національний технічний університет

Ключовим фактором переходу до інноваційного типу розвитку економіки є наявний інтелектуальний потенціал. Формування інноваційної економіки означає перетворення інтелекту, творчого потенціалу людини в провідний показник економічного зростання і національної конкурентоспроможності. Актуальним є створення такої економіки, яка виробляє унікальне знання, нові продукти і технології. А це неможливо без приведення системи освіти і виховання молодого покоління у відповідність до викликів сучасності.

Зараз в Україні формуються запити на професіоналів з високою здатністю до навчання, які швидко засвоюють нові знання, які вміють оцінювати ризики і приймати рішення в умовах високої невизначеності. Підвищується попит на працівників, що здатні комплексно підходити до вирішення нетривіальних завдань. Особливо затребуваними стають творчі особистості, які вміють бачити, ставити і вільно вирішувати завдання, що виникають перед суспільством.

Не можна не зважати на те, що особливості інноваційної праці потребують специфічних якостей, притаманних працівникам цієї сфери. Результати праці інноваторів залежать від їх здатності до творчої діяльності, необхідного рівня здоров'я, освіти, кваліфікації, професіоналізму, готовності до оновлення знань, до творчого спілкування з колегами, наявності відповідних ціннісних орієнтацій, що дозволяють переходити від локальних та емпіричних оцінок до всебічної системної оцінки зовнішніх і внутрішніх чинників, прагнути до розв'язання складних завдань, досягнення вагомих результатів [1, с. 44]. Саме такі якості, на наш погляд, притаманні молодим людям.

Саме в молодіжному середовищі є високий потенціал творчої активності, який може реалізовуватися у вигляді потенційно успішних науково-дослідних і науково-технічних розробок; формується кадровий потенціал, що забезпечує сталий розвиток, як самих інноваційних проектів, так і інноваційної інфраструктури в цілому. Не враховуючи механізми і форми залучення молоді в науково-технічну, дослідну та інноваційну діяльність ми ризикуємо втратити з уваги процес формування і розвитку необхідних передумов для подальшої появи успішних інноваційних проектів в країні.

Творчість є одним з найважливіших компонентів інтелектуального потенціалу. На даний момент фахівцями в галузі філософії, психології, соціології, економіки активно ведуться дослідження концепцій творчого потенціалу. З нашої точки зору, творчий потенціал молоді – це показник можливостей молоді реалізувати себе в професійному, соціальному і особистісному плані з використанням своїх творчих здібностей. Наявність творчого потенціалу є джерелом резервних можливостей для досягнення професійного та особистісного зростання молоді. Тому, творча і дослідницька поведінка є найважливішим інструментом розвитку інноваційного потенціалу молоді.

Повністю згодні з Л. П. Марчук, яка вважає що творчість забезпечує створення необхідних умов для дифузії інновацій [2, с. 361].

Як зазначає О. М. Майсюра, в наш час творчість доцільно розглядати як розвиток працівника та забезпечення його самореалізації, що має не менше значення, ніж створення нового продукту [3, с. 179]. Власне дослідження творчості відображає процес саморозвитку та утвердження особистості під час створення нового. А це рух і наближення до нового інтелектуального суспільства, яке приходить на зміну індустріальному. Використовуючи творчий підхід до праці, людина виходить за межі традиційного поняття праці та отримує, крім матеріальної винагороди, і власне задоволення.

Доцільно розглянути таке поняття як обдарованість, що досить часто ототожнюється з інтелектуальними здібностями. На думку фахівців, під

обдарованістю слід розуміти системну якість особистості, що розвивається протягом життя, яка визначає можливість досягнення більш високих результатів в одному або декількох видах діяльності порівняно з іншими людьми. Розвиток обдарованості – це, як правило, результат складної взаємодії багатьох факторів: спадковості, соціального середовища, яка освоюється різноманітною діяльністю, а також психологічні механізми саморозвитку особистості, що лежать в основі формування та реалізації індивідуального обдарування [4, с. 44–45].

У зв'язку з тим, що не існує єдиного визначення обдарованості, на практиці частіше використовують набір характеристик, які включають в себе дане поняття. Наприклад, Комісія з освіти Гонконгу в 1990 р. прийняла характеристики обдарованості, які раніше були схвалені Конгресом США. Ці характеристики включають: загальні інтелектуальні здібності; специфічні академічні навички; креативне і продуктивне мислення; лідерські здібності; здібності в галузі образотворчого та виконавського мистецтва.

Поділяємо думку А. М. Матюшкіна, що виділяє такі основні фактори, що становлять єдину структуру обдарованості: домінуюча роль пізнавальної мотивації; дослідницька творча активність, що проявляється у відкритті нового, прийнятті оригінальних рішень; можливість прогнозування; здатність до створення ідеальних еталонів, які допомагають формуванню високих естетичних, моральних та інтелектуальних оцінок [5, с. 150].

Сучасною наукою у багатьох представників молоді відзначається наявність потенційних передумов до досягнень у різних видах діяльності, проте дійсно неабияких результатів досягає незначне число. Успішний розвиток обдарованої особистості залежить не тільки від можливостей системи освіти, а й від умов, які сприяють формуванню мотивації діяльності і системи цінностей, що утворюють основу становлення обдарованої особистості.

Відтак творчий, інноваційний спосіб життя, талант і здібності молодих людей повинні стати найголовнішими умовами для їхнього суспільного визнання, матеріального благополуччя, кар'єрного і підприємницького успіху.

Таким чином, творчість має безпосередній вплив на життєдіяльність молоді і її розвиток має стати важливою частиною роботи навчальних закладів різного профілю. Для активізації робіт по залученню молоді в творчу діяльність необхідно використання освітніми установами інноваційних та творчо-пошукових форм робіт, які розвивають творчу та інтелектуальну активність, лідерські задатки і ораторські здібності (дискусії, ділові ігри, лабораторні експерименти, наукові товариства, інтелектуальні клуби, профільні табори для обдарованих дітей). Також необхідні додаткові інструменти реалізації інноваційного потенціалу молоді, так як розвиток проектної науково-технічної діяльності молоді дозволить вирішити цілий спектр сучасних соціально-економічних проблем, що стосуються розвитку виробничого сектора економіки, конкурентоспроможності товарів вітчизняного виробництва, низького рівня платоспроможного попиту, диспропорцій ринку праці, проблем екології і т. д.

#### Список використаної літератури:

1. Інноваційна праця: діагностика проблем, важелі активізації: монографія / М. В. Семикіна, С. Р. Пасека та ін. / за наук. ред. д-ра екон. наук., проф. М. В. Семикіної. – Черкаси: Видавництво «МАКЛАУТ», 2012. – 320 с.
2. Марчук Л. П. Механізм управління творчою активністю персоналу підприємства як засіб інноваційної трансформації виробництва / Л. П. Марчук // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 1. – С. 359–367.
3. Майсюра О. М. Формування кадрів інноваційного типу – нової генерації трудового потенціалу країни / О. М. Майсюра // Актуальні проблеми економіки: Науковий економічний журнал. – 2010/2. – № 11. – С. 173–180.
4. Ананьев Б. Г. Избранные психологические труды: В 2-х т. Т. 1 / Под. ред. А. А. Бодалева Б. Ф. Ломова. – М.: Педагогика, 1980. – 230 с.
5. Матюшкин А. М. Творча обдарованість // Суспільні рухи і соціальна активність молоді / Матеріали Всесоюзної наукової конференції "Людина у системі загальнонаукових відносин". – М., 1991. – С.149–159.